

UČIMO SE ZA BOLJŠI SVET

NADICA KOPAČ GROHAR

*(Govor na začetni prireditvi naših osnovnošolskih tečajev
v Slovenski hiši dne 15. marca 2014)*

Hitro so se zvrstili meseci brezskrbnih počitnic! Vem, otroci, da je med vami veliko takih, ki željno pričakujete šolo, nekaj vas pa je gotovo takih, ki bi še vedno radi postavali in se mirno igrali. Pa vam je Bog dal take starše, da jim ni vseeno, kakšni ljudje boste postali! Skrbijo, da vam ničesar ne manjka, a želijo, da razvijete vse talente, ki vam jih je Bog dal. Tega pa se seveda ne da doseči brez skrbne vzgoje in šole. Če pogledate okrog sebe, boste lahko odkrili ogromno otrok, ki jim ni treba v šolo, ki se potikajo po vlakih in cestah in imajo navidezno svobodo. A kaj bo z njimi čez nekaj let? Na žalost nimajo staršev, ki bi jim mogli zagotoviti bodočnost. Otroci, ste se Bogu kdaj zahvalili za skrbne starše? Bodite jim za vse, kar za vas storijo, hvaležni, tudi tedaj, ko vam česa ne dovolijo, saj imajo prav gotovo pomemben vzgojni razlog za to! Z veseljem se učite, da boste lahko nekoč s svojim znanjem pomagali drugim!

Vaši starši pa niso kar tako! Želeli so vam podati tudi ljubezen do daljne Slovenije, do njenega lepega jezika, za katerega so žrtvovali marsikatero urico. In glejte! Proti koncu lanskega leta so prišli iz Slovenije zgodovinarji in časniki ter strmeli nad lepo pripravljenimi šolskimi proslavami, zlasti so občudovali vašo slovenščino, in če pogledate v arhiv RTV Slovenija, boste lahko videli prispevek, v katerem so pokazali Slovincem v Sloveniji, s kolikšno ljubeznijo ohranjamo slovenščino v Argentini, kako ljubimo slovensko zastavo in s ponosom prepevamo slovensko himno.

A to še ni vse, dragi otroci! Vaši starši vam želijo res najboljše, ko vas učijo verske resnice. Dobro vedo, da brez vere ne boste mogli vztrajati v dobrem in se tudi ne boste mogli zveličati. Da bi bili versko in narodno vzgojeni, pa poleg vaših staršev mnogo pripomorejo tudi slovenski kateheti in učitelji, ki jih spoštujete in ljubite ter se od njih čim več naučite.

Torej, korajžno začnimo to šolsko leto, saj smo ga položili v Božje, torej v najboljše roke!

Zadnje ustoličenje

V slovenski kulturni zgodovini je 18. marec leta 1414, ko je bil na polju pri Krnskem gradu umeščen zadnji koroški vojvoda Ernest Železni, pomemben dan. Tako ustoličevanje kot knežji kamen sta simbola dežele Koroške. Da sta zasidrana v zavesti vseh Slovencev, dokazuje 600 letnica zadnjega ustoličenja, ki jo že od lanske jeseni spremlja pester program od simpozija in številnih predavanj do spominskih prireditev in izdaje različnih publikacij.

Ustoličenje vojvod pri Krnskem gradu ni do kraja raziskano in tudi viri o tem so dokaj skopi. Znan je datum zadnjega ustoličenja, začetki tega obreda pa verjetno segajo v čas pred pokristjanjenjem Karantancev. Opisal ga je cistercijski opat Janez Vetrinjski, ki pa je umrl sedemdeset let pred umeščitvijo Ernsta Železnega. Na osnovi drugih virov je obred ustoličenja opisal tudi Silvij Piccolomini, poznejši papež Pij II., ki pa je bil v času vojvode Ernsta še mladenič. Med slovenskimi zgodovinarji je v novem času dostopno gradivo zbral in predstavil Franc Kos ter ob tem poudaril, da je celoten obred

umestitve potekal v slovenskem jeziku. »Slovenski kmet je v narodovem imenu dal knežjo oblast tistemu možu, ki je preden prišel slovensko govoreč in v obleki slovenskega kmeta. Način postavitve nam kaže, da je vojvodo do njegove časti povzdignila le volja naroda, ne pa dedno pravo in tudi ne imenovanje po rimskem cesarju. Ne plemenitaš, ampak kmet igra glavno vlogo pri obredu ter izroči knezu oblast šele, ko je ta storil razne obljube. Narod ima tudi pravico kneza odstaviti, če z njim ni zadovoljen.«

Danes so si zgodovinarji edini, da gre za zanimiv in demokratično navdihnjen pravni običaj, ki se je izoblikoval v Karantaniji v sedmem ali osmem stoletju. Ustoličevanje, še bolj pa knežji kamen, ki se nahaja v celovski dvorani grbov, je bil v novejši zgodovini večkrat predmet sporov in političnih zaostretev. Dober poznavalec zgodovine koroških Slovencev Teodor Domej glede knežjega kamna pravi: »Mislim, da ga je treba v prvi vrsti povezati s prebivalstvom, ki je tukaj živelo pred tisoč leti, pred šestimi stoletji ali pa tistim, ki danes tukaj živi.«

Znanstveni simpozij, zbornik predavanj Poslednje ustoličenje na Gosposvetskem polju 1414, priložnostna znamka, zgibanka ter vrsta predavanj in kulturnih prireditev, kakršen je bil večer koroških literatov na Prevaljah, so dokaz bogate dediščine, ki živi v našem narodu, pa tudi v zavesti nemško govorečih prebivalcev tega dela Evrope.

Okoli komisije gori

Komaj je bil imenovan, pa se je nanj že vsul plaz kritik. Novoimenovani prvi mož Komisije za preprečevanje korupcije (KPK) Boris Štefanec je bil namreč še pred kratkim član Pozitivne Slovenije (PS), iz stranke pa je izstopil na začetku marca, ko je izvedel, da je »resen kandidat« za omenjeno funkcijo. Tega seveda ni pojasnil.

Javnost je ogorčena, pozivi k odstopu so prihajali z vseh strani. Predsednici izbirnih komisij Polonca Kovač in Simona Habič sta sicer poudarili, da strankarsko članstvo ni izključujoče merilo, ključno naj bi bilo poznavanje pristojnosti KPK, poznavanje in razumevanje temeljne področne zakonodaje, ki ureja delovanje komisije, osebna strokovna uveljavljenost na področju integritete in preprečevanja korupcije ter etično drža, ki jo kandidat izkaže. O tem so očitno prepričali tudi predsednika države Boruta Pahorja. Ta bi se namreč lahko odločil, da med predlaganimi kandidati ne bi izbral nikogar, postopek bi se v tem primeru ponovil, a se Pahor za ta korak ni odločil. V političnih strankah se je zatreslo.

Na Štefanecovo imenovanje so se odzvali v koalicijski stranki DL. »Pričakovali

smo močnega in nestrankskega predsednika KPK, dobili pa šibkega in strankarskega. Zelo slabo,« so zapisali. Če Štefanec ne bo odstopil, je s KPK konec, je oster prvak DeSUS Karl Erjavec. Da je zamolčal članstvo v stranki, je po njegovem mnenju škandal. Komisija pod njegovim vodstvom v javnosti še zdaleč ne bi uživala potrebnega zaupanja. Predsednik SD Igor Lukšič je menil, da članstvo v stranki ne more biti vnaprej težava. A je po njegovih besedah pomembno, kaj bo Komisija za preprečevanje korupcije počela. Če se bo skepticizem nadaljeval, je treba po njegovem mnenju premisliti, ali KPK potrebujemo ali ne, »ali bomo raje pustili, da vsi, ki so pod sumom korupcije, delajo naprej«.

Opozicijski SDS in NSi sta izrazili prepričanje, da bi moralo novoimenovano vodstvo protikorupcijske komisije odstopiti. Vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko je na novinarski konferenci izpostavil, da sta za imenovanje Štefaneca odgovorna tako izbirna komisija, ki je kandidata predlagala, kot tudi predsednik RS Borut Pahor, ki je podpisal sestavo senata. Tanko je dejal, da pri sestavi izbirne komisije

ni bila zagotovljena pluralnost. Postopek imenovanja članov senata naj bi potekal nepregledno, in sicer po političnih kriterijih. Po njegovem je bolje komisijo ukiniti in pristojnosti prenesti na tožilstvo, policijo ali računsko sodišče.

Da je Štefanec napačna tarča, je medtem menil publicist Bernard Nežmah. Prepričan je, da je izbirna komisija tista, ki nosi odgovornost, saj bi morala natančno preveriti kandidata za predsednika protikorupcijske komisije. A ne čudi ga, da se je odločila za Štefaneca. »V komisiji pravzaprav levji delež članov predstavlja Pozitivna Slovenija.« Izbirna komisija se zdaj podrobnejšim pojasnilom izogiba. »Kjer nimaš argumentov, kjer bi z vsako nadaljnjo besedo le razkril svoje pristransko delovanje, se odločiš za strategijo molka.«

Po Nežmahovem mnenju je torej Štefanec kandidat, ki je bil najbolj po volji največje vladne stranke.

Za odstop sta se nato v torek odločila njegova namestnika Jurij Ferme in Darko Stare, medtem ko se Štefanec svojega položaja kar drži, čeprav ga vsi po vrsti pozivajo k razmisleku.

Skupaj na volitve

Svet stranke Nova Slovenija (NSi) je v soboto, 15. marca, večinsko potrdil sporazum o skupnem nastopu s SLS na evropskih volitvah, je po seji potrdila predsednica NSi Ljudmila Novak. Ocenila je, da bo sodelovanje obrodilo dobre sadove in da lahko dobijo celo tri evropske poslance. To je dokaz, da se tudi v Sloveniji lahko kaj dogovori, pravi predvideni nosilec liste Lojze Peterle.

Kot je pojasnila Novakova, je za skupno listo glasovalo 80 odstotkov članov sveta NSi. Preostalih 20 odstotkov je po njenih besedah menilo, da je NSi dovolj močna tudi za samostojen nastop na volitvah. Nekaj pomislov je bilo zaradi preteklih negativnih izkušenj, zlasti v času združenja leta 2000. Po drugi strani pa imajo nekateri občinski odbori s sodelovanjem s SLS slabe izkušnje na terenu. A Novakova je prepričana, da odločitev sveta NSi daje neko novo upanje na pomladni strani tudi v prihodnosti. Prepričana je, da bo skupna lista zmagovalna.

»Zdaj je preveč pesimističnega razmišljanja v Sloveniji, prevečkrat se ljudje izrekajo proti, NSi se je izrekla za. Za skupno listo, sodelovanje, neko novo upanje, perspektivo v Sloveniji,« je poudarila in dodala, da je čas za novo pomlad, ki naj se začne z dobrim rezultatom na volitvah v Evropski parlament. Ob tem verjame v glas tistih, ki si želijo več sodelovanja in upanja za prihodnost.

Vodstvi obeh strank sta okvirni sporazum za sodelovanje dorekli že v petek, 14. Nosilec liste bi bil sedanji evropski poslanec Lojze Peterle, ki je dejal, da je odločitev sveta NSi zanj »zelo jassen in vzpodbuden političen izraz

volje«.

Peterle je prepričan, da bo to odločitev pozdravila tudi Evropska ljudska stranka, pa tudi volivci. Obenem je izrazil željo, da med vsemi pomladnimi strankami pride do »nekega dogovora«, kako se bodo lotili teh volitev.

Skupni nastop obeh strank je v ponedeljek, 17. marca, potrdil tudi glavni odbor SLS. Prvak stranke Franc Bogovič je izrazil zadovoljstvo, da je vodstvu uspelo doseči poenotenje znotraj stranke. »Menim, da je to velik prispevek za razvoj politične kulture v Sloveniji. Prepričani smo, da skupaj s kolegi iz NSi predstavljamo zmagovalno listo, ki bo prinesla glas modrosti in razuma tudi v Evropski parlament,« je zatrdil Bogovič.

Tako bodo na skupni listi po štirje člani iz obeh strank: po dva moška in dve ženski iz vsake. Prvo in drugo mesto bi pripadla NSi, tretje in četrto SLS. Na petem mestu bo predstavnik NSi, na šestem SLS, na sedmem bo Novakova, na osmem pa predsednik SLS Franc Bogovič. Konkretnih imen - razen za prvo in zadnji dve mesti - niso dorekli.

VTISI IZ SLOVENIJE

Verska inkulturacija Slovencev v Buenos Airesu

OD NAŠEGA DOPISNIKA

To je naslov diplomskega dela Ane Škulj, ki ga je skupaj z dr. Edom Škuljem pred kratkim predstavila v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa. Ana namreč sodeluje kot katehistinja v Škocjanu pri Turjaku, kjer župnikuje dr. Edo. Mentor pri diplomskem delu je dr. Metod Benedik.

Delo je razdeljeno v tri dele. V prvem je na kratko predstavljena pot slovenskih beguncev iz domovine preko taborišč do Buenos Airesa po drugi svetovi vojni, naselitev in ustvarjanje središč – domov. V drugem razlaga pojme, kot so socializacija, inkulturacija, identiteta, v tretjem pa opisovanje verske inkulturacije, izražene v ljudskih pobožnostih.

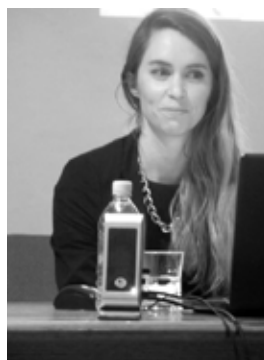
In kaj je verska inkulturacija? Ana Škulj jo definira kot »dialog, ki poteka med vero in kulturo ali različnimi kulturami.

Gre za razvijanje razmerja med evangelijem in kulturo.« S tega vidika se je osredotočila na opis poteka raznih molitev (rožnega venca, litanij, križevega pota), romanj,

češčenj in ljudskega petja pa praznovanj v različnih delih cerkvenega leta. Nekatere je sama doživela, o drugih so ji povedali razni intervjuvanci ali je razbrala iz literature in drugih virov. Ker v kratkem času obiska vsega ni mogla zaobseči, bo buenosaireški Slovenec našel marsikaj, kar bi se lahko še dopolnilo ali izbrusilo.

Iz vsega zbranega materiala je razvidno, da je vera Slovencev v Buenos Airesu povezana s slovensko kulturo, saj prevladujejo praznovanja na slovenski način, s slovenskimi običaji, čeprav ne prav z vsemi, ki so v navadi v Sloveniji. Zaključek Ane Škulj je, da se verska inkulturacija med Slovenci v Buenos Airesu ni končala, marveč polagoma vključuje tudi ljudske pobožnosti in praznovanja iz okolja, v katerega je vključena.

Zelo lepo je v tiskani izdaji dela zaključila svojo zahvalo: »Diplomsko nalogo v zahvalo posvečam vsem Slovincem v Argentini, ki so me s svojim življenjem zunaj Slovenije naučili slovenstva, me popolnoma prevzeli in navdušili.« Podobno je svojo navdušenost izrazila tudi na predstavitvi v SSK, v veliko zadovoljstvo in ponos prisotnih preseljencev iz Buenos Airesa.

Kaj bo prinesla sinoda o družini?

Cerkev se pripravlja na izredno sinodo o družini, ki bo potekala od 5. do 19. oktobra. Družini bo posvečena tudi redna sinoda prihodnje leto. Kardinali z vsega sveta so o družini razpravljali na konzistoriju konec februarja, tajništvo sinode pa v teh mesecih ureja in zbira odgovore na vprašalnik, ki ga je papež poslal kristjanom po vsem svetu. Maja bo tajništvo škofovskim konferencam poslalo delovno gradivo za vse delegacije, ki se bodo udeležile sinode.

Papež posveča sinodi o družini veliko pozornost, saj je družina ključnega pomena, je temelj družbe in Cerkve, je za tednik Družina povedal eden od treh predsednikov letošnje izredne sinode o družini brazilski kardinal Damascen. Že papež Janez Pavel II. je dejal, da je prihodnost človeštva odvisna od družine. »Zato, ker se prihodnost oblikuje v družinah, ker je družina šola, v kateri se na prihodnje rodove prenašajo človeške in evangelijske vrednote, je zibelka,

kjer otroci ponotranjijo krščanske in človeške vrednote, ki jih bodo kot odrasle usmerjali skozi življenje, zlasti takrat, ko začnejo prevzemati odgovornosti. Opažamo pa, da doživlja družina veliko krizo, zlasti na Zahodu,« je dejal kardinal Damascen.

Na sinodi se bodo konkretno

najbolj posvetili položaju razporočenih, to je ljudi, ki so v prvi zakonski zvezi doživeli polom in poskušajo svoje življenje zgraditi na novo, v novi zvezi. Znašli so se v položaju, ko ne morejo prejemati zakramentov, zlasti pogrešajo spoved in obhajilo. »Pogosto so to odlični ljudje, s plemeniti nameni in pokončno krščansko držo, ki v drugi zakonski zvezi z vso resnostjo izpolnjujejo svoje dolžnosti očeta, matere, zakonca, vzgojitelja svojih otrok. Mnogi med njimi niso šli na cerkveno sodišče, da bi ugotovili ničnost prvega zakona. Ob tem se sprašujemo, kaj naj storimo?« je povedal kardinal Damascen. Spomnil je tudi na številne nestabilne in krhke zakonske zveze. »Upam, da bo sinoda našla pot, ki bo utrdila in okrepila trdnost družine, pot k rešitvi tega stanja, ki povzroča veliko trpljenja številnim zakoncem v današnjem svetu, ker ne morejo prejemati zakramentov,« je še dejal kardinal Damascen in povedal, da bodo na sinodi sodelovali tudi številni laiki zakonci, kajti škofje želijo slišati poročene osebe, da bi po razsvetljenju Svetega Duha lažje razločevali in doumeli, katero pot je treba ubrati, da bi pomagali družinam, ki so tako pomembne v današnjem svetu bodisi za Cerkev bodisi za celotno družbo.

nitimi nameni in pokončno krščansko držo, ki v drugi zakonski zvezi z vso resnostjo izpolnjujejo svoje dolžnosti očeta, matere, zakonca, vzgojitelja svojih otrok. Mnogi med njimi niso šli na cerkveno sodišče, da bi ugotovili ničnost prvega zakona. Ob tem se sprašujemo, kaj naj storimo?« je povedal kardinal Damascen. Spomnil je tudi na številne nestabilne in krhke zakonske zveze. »Upam, da bo sinoda našla pot, ki bo utrdila in okrepila trdnost družine, pot k rešitvi tega stanja, ki povzroča veliko trpljenja številnim zakoncem v današnjem svetu, ker ne morejo prejemati zakramentov,« je še dejal kardinal Damascen in povedal, da bodo na sinodi sodelovali tudi številni laiki zakonci, kajti škofje želijo slišati poročene osebe, da bi po razsvetljenju Svetega Duha lažje razločevali in doumeli, katero pot je treba ubrati, da bi pomagali družinam, ki so tako pomembne v današnjem svetu bodisi za Cerkev bodisi za celotno družbo.

Izbrani za Grumovo nagrado

Za najboljše novo slovensko dramsko besedilo se bodo na letošnjem Tednu slovenske drame potegovali trije avtorji. Strokovna žirija je za nagrado nominirala besedilo Pavla nad prepado Andreja E. Skubica in tisočdevetstoenaosemdeset Simone Semenič ter dve besedili Vinka Möderndorferja Mali nočni kvartet in Evropa.

Na natečaj za nagrado Slavka Gruma, ki jo Prešernovo gledališče Kranj že tradicionalno podeljuje v sklopu Tedna slovenske drame, je prispelo 27 besedil. V konkurenci za nagrado so ostala tudi tri besedila, ki so bila za nagrado nominirana na lanskem festivalu.

Iz tega nabora je žirija, ki jo sestavljajo kritik in teatrolog Matej Bogataj, dramaturginja in prevajalka Darja Dominkuš, igralka Vesna Jevnikar, režiser in pisatelj Marko Sosič ter režiserka Renata Vidič, izbrala letošnje nominirane.

Dramska besedila, ki se potegujejo za nagrado Slavka Gruma, bodo predstavljena v okviru že tradicionalnega dneva nominirancev, ki bo 1. aprila.

Pavla nad prepado Andreja E. Skubica je na zgodovinske vire in dokumente naslonjena drama o medvojni plezalki in lastnici kinematografov Pavli Jesih. Drama iz retrospektive Pavlinih zrelih let obnavlja dogodke, njene

plezalne uspehe in nesrečo v gorah, prikaže pa tudi pritisk poveljne socialistične oblasti, agitpropa in raznih ideoloških forumov nanjo.

Dramska besedila Simone Semenič tisočdevetstoenaosemdeset zasuče in 'odvijači' dva časa, začetek osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je bila prihodnost obetavna, in današnjega, ko se zavedamo, da smo lepši jutri izgubili nekje vmes, med idealiziranjem prihajajočega in nostalgичnim spominom na preteklost.

Mali nočni kvartet Vinka Möderndorferja je napeta in pretresljiva igra o ljudeh, ki v zaostrenem ekonomskem položaju izgubljajo tako gmotno varnost kot dostojanstvo, in o tistih, ki so isti položaj s pridom izkoristili.

Möderndorferjevo besedilo Evropa pa je groteskna črna komedija o brezizhodni eksistencialni usodi mlade generacije, predvsem tiste, ki se lahko pohvali z izobrazbo.

Prešernovo gledališče Kranj od leta 2012 podeljuje tudi nagrado za mladega dramatika, za katero se lahko potegujejo nova slovenska dramska besedila avtorjev, starih do 30 let. Za nagrado je letos na natečaj prispelo šest besedil, dobitnika pa bo strokovna žirija, prav tako kot dobitnika Grumove nagrade, razglasila na sklepni slovesnosti 44. Tedna slovenske drame, ki bo 6. aprila.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vsakdanje dogajanje se odvija po ustaljenih tirnicah. Res je vlada spreminila gospodarsko strategijo, res je uradno ugotavljanje inflacije bolj stvarno. A cilj ostane nespremenjen: absolutno obvladovanje družbenih dejavnikov. Ne odstopi od postavke, da so oni, in edino oni, popolni lastniki resnice in edini sposobni za vodstvo države. Beseda »dialog«, sicer večkrat na ustih vladnih mogotcev, nikdar ne najde poti do srca.

Brez krmila. V začetku tedna je vlada objavila številke gospodarskega stanja za mesec februar. V novem obdobju »iskrenosti«, ki jo je vlada obljubila Mednarodnemu denarnemu skladu (FMI), so ugotovili 3,4 % inflacije. Še pred tem so razne druge ustanove (mestna vlada, parlament, ...) objavile številke, ki se sučejo nad 4 %. Kakorkoli že, razlika ni taka kot v preteklih letih, a je zaskrbljujoča. Čeprav je možno, da v prihodnjih mesecih vladi uspe pritisniti na zavore, strokovnjaki postavljajo letno inflacijo nad 30 %. Socialistični vodja Binner je ob tem izjavil, da »vlada ne ve, kaj bi naredila z inflacijo«. In to je res. Uspelo ji je ustaviti dolar, a za ceno novega inflacijskega sunka. Vsi resni strokovnjaki poudarjajo, da dejansko vlada nima gospodarskega programa in le nenehno »maši luknje« ter se lovi med levičarskimi gesli, ki jih noče opustiti, in liberalnimi ukrepi, od katerih ne more odstopiti, če hoče vsaj delno gasiti ogenj sedanje krize. V tem protislovju resno zaostaja proizvodnja, saj računajo, da bodo letos številke domače bruto proizvodnje (PBI) negativne. Gospodarsko vodstvo se zaenkrat zadovolji z dejstvom, da ji je uspelo delno uvesti program »varovanih cen«.

A ta je tako omejen na nekaj glavnih verig veleblagovnic, da ne prodre do večine ljudi. Medtem pa strokovnjaki ugotavljajo, da se je v zadnjih dvanajstih mesecih prehrana podražila za 40,1 %. Kateri sindikat si bo ob tem dejstvu upal dogovoriti za povišanje plač, ki bi sukalo okoli 25 %, kot zahteva vlada? V takem stanju ni čudno, da ankete ugotavljajo, da je 67,5 % prebivalstva nezadovoljnega z vlado gospe predsednice. Kje je tistih 54 %, s katerimi je tako prepričljivo zmaga leta 2013?

Razpoka v temelju. Če je vzgoja nekega ljudstva pogoj za boljšo prihodnost, potem smo v Argentini na psu. V vrsti provinc se po dveh tednih pouk

še ni začel. Najvažnejša in ključna je provinca Buenos Aires, kjer se ocene gibljejo okrog štirih milijonov šolskih otrok. Provincialna vlada je ponudila 30,9 % v dveh etapah, a tega sindikati niso sprejeli. Nekaj je tu socialno-gospodarskih vzrokov, precej pa političnih. Ni prvič, da učiteljski sindikati, v rokah kirchnerizma, nagajajo Scioliju, ki preveč jasno kaže poželenje po predsedniški kandidaturi leta 2015. Tudi na državnih ravni ni soglasja z učitelji. Vlada pa noče preveč popustiti, ker so učiteljske povišice neke vrste merilo za ostale sindikate, ki so pogajanja komaj začeli ali pa jih še le bodo. Vladni namen je, da bi prav z manjšimi povišicami plač omejili porast cen v prihodnjih mesecih. Precej ortodoksni ukrep za populistično vlado. A to je račun brez krčmarja. Celo tisti sindikati, ki so na strani vlade, nočejo popustiti v svojih zahtevah, ki so krepko nad 30 %. Tak je primer kovinskega sindikata (UOM), katerega vodja (Caló) je glavni tajnik provladne CGT. Dejstvo je, da se mora okostenelo peronistično vodstvo spoprijemati z vedno bolj levičarskimi bazami. Ta notranji sindikalni boj je okvir, v katerem potekajo paritetna pogajanja.

Gospa znova potuje.

Pretekli teden se je predsednica mudila v Čilu, kjer je nastopila nova socialistična predsednica Bachelet. Ta teden pa se je podala v Evropo. Že tretjič se je sestala s papežem Frančiškom. Če bi ga že prej kot kardinala v Buenos Airesu upoštevala in poslušala! Med skupnim kosilom, ki je trajalo dve uri in pol, sta v pogovoru obravnavala žgoče probleme argentinskega življenja. Je možen skupen pogled? Upajmo na čudeže. Trdijo, da se papež zelo trudi, da bi gospa v miru zaključila svoj predsedniški mandat. Kakšen travmatičen zaključek njenega predsednikovanja ne bi nikomur koristil. Zato taka naklonjenost osebi, ki ga je skozi deset let zaničevala in ignorirala. Po srečanju v Rimu je gospa odpoštovala še v Francijo in se srečala s tamkajšnjim predsednikom. Medtem pa je doma pustila kar nekaj problemov. Ne najmanjši je položaj na pravosodnem področju, kjer je polemični sodnik Oyarbide skoraj naivno priznal, da je (med drugim) ustavil raziskovanje korupcije finančne skupine zaradi namiga iz vladne palače. To seveda ni nič novega, priznanje pa je povzročilo škandal, ki mu še ni videti konca.

Umestitev škofa Bokaliča v škofiji Santiago del Estero

Še dve uri vožnje in štiri ure časa nas loči od vselega dogodka: umeščenja g. škofa Vinka Bokaliča Iglia kot voditelja škofije Santiago del Estero. To je že tretji škof, slovenskih staršev sin, in vsi trije na

je morala vsa množica preseliti v katedralo. V cerkvi se je slovesnost in zbranost še povečala in zdi se mi, da je bilo lepše. V pridigi je novi škof nagovoril ljudi takole: »V sredo smo začeli sveti postni čas priprave na največje praznovanje, Jezusovo smrt in vstajenje na velikonočno nedeljo. Postni čas je klic k spreobrnitvi in globok preobrat v našem življenju in vrnitev na pot k Bogu. Začenjam pot, po kateri je hodil sveti Frančišek Solano, za njim so hodile cele generacije pokristjanjevalcev, molivcev, krstitev in posvečenih Jezusovemu kraljestvu. Kot novi pastir začenjam hojo z vami. Sem dedič velikega zaklada: vere v Jezusa, Boga in človeka, ki je daroval svoje življenje na križu, da bi nas odrešil in nas pripeljal do večnega življenja. Sem dedič z vami, svet in zvest narod, zaklada, ki ga moramo paziti, biti hvaležni zanj, pospeševati, prenoviti, povečati in predati naslednjim generacijam. Ozrimo se na Gospoda iz Mailina, ki nas ljubi in nas vedno čaka, da nas ozdravi, pustimo se objeti Devici iz Sumampe, ki pazi na vsakega izmed nas, da bomo kot sveti Francisco Solano, zaljubljeni v Božjo besedo, nadaljevali zidavo Cerkve, ki naj bo dom in učilnica misijonske skupnosti za vse prebivalce Santiaga.«

Po pridigi je vsa cerkev spontano zaploskala in s tem pokazala, da je škofa Bokaliča sprejela za svojega pastirja. Maše je bilo konec, sledili pa so še pozdravi in pisma raznih osebnosti, ki niso mogle biti navzoče na slovesnosti, kot na primer tukumanski nadškof mons. Alfredo Zeca, ki je nadpa-

stir tudi škofiji v Santiagu. Škofa Bokaliča in kardinala Polija je pozdravila tudi guvernerka dr. Claudia Ledesma Abdala de Zamora. Za zaključek pa so povabili pred oltar škofove sorodnike. Kar lepo število jih je bilo, ki so prišli iz Buenos Airesa in zapeli prelepo Marijino »Marija skozi življenje«. Marsikomu so se zasolile oči. Verniki so se razšli v veselju in prazničnem razpoloženju. Vsi smo bili povabljeni na zakusko in zaključili slovesnost s predstavitvijo narodnih plesov iz Santiaga, ki so sestavni del njihove folklorne in vernosti.

Že se je ura nagnila čez polnoč, ko smo se poslovili od gospoda škofa in sorodnikov, neizmerno veseli za tak odličen dan, ki nam ga je namenil Bog. Čakala nas je še dvournna vožnja do Taí Viejo, kjer je tudi hodil in spreobračal Indijance San Francisco Solano. Gospodu škofu pa želimo mnogo Božjega blagoslova in uspeha pri njegovem delu!

Jožejka Debeljak - Žakelj

Igralska skupina Drežnica v Argentini

Ko smo pred leti poslali e-pošto Igralski skupini Drežnica s prošnjo, da Carapachayskemu odru poiščejo in pošljejo dramska besedila, nismo niti v sanjah mislili, kaj vse bo to pismo - in odgovor, ki smo dobili iz Drežnice - v prihodnje prineslo!

Najprej nam je Rina Berginc, vodja Igralske skupine Drežnica, odgovorila, potem nam je poslala kar nekaj iger (med drugimi veseloigro Zakonci stavkajo, ki smo uprizorili z velikim uspehom leta 2012), spletili smo lepe stike, poslali smo jim posnetke naših predstav in jih prosili za mnenje in kritiko.

(Matej Kurinčič) in pripovedi (Metka Berginc).

Po kratkem odmoru so nam prijatelji iz Drežnice predstavili pravljčno igro za otroke, mladostnike in odrasle »Kaj se skriva za velikim trebuhom«. V zelo zabavni igri so povezani resničnost s fantazijo, domišljija, igre, ples, iluzija,

pravljične osebe (kralj – Miran Skubin – Piko), kraljica (Metka Berginc), sluga (Matej Kurinčič), princeze (Urška Kranjc, Marjetka Rakušček, Mateja Černigoj Skočir), pa tudi »moderni« fantje (Valentina Čujec, Nevenka Rakušček, Adrijana Berginc). Škoda samo, da so se premalo

Tako se je rodila želja po še globljem sodelovanju, ki bi ga nagradili z izmenjavo gostovanj obeh skupin. V 20 letih obstoja je Igralska skupina Drežnica gostovala v Avstraliji in kar dvakrat v Kanadi, večkrat tudi na Hrvaškem in v Italiji. Odločili so se, da se na naše povabilo odzovejo, in tako so nas obiskali med 13. in 24. februarjem 2014.

Skupina enajstih članov je srečno priletela v vroč in vlažen Buenos Aires v četrtek, 13. februarja. Po hitri aklimatizaciji in kratkem sprehodu po Buenos Airesu so se predstavili v slovenskem domu v Carapachayu v nedeljo, 16. februarja, z zelo zanimivim in pestrim programom.

Takoj po končani sveti maši nam je skupina pod vodstvom Adrijane Berginc pokazala, kako se delajo drežniški štruklji in njihova tipična »sirna župa«. Pa niso samo pokazali, skuhalo so kosilo (krompir s skuto, sirovo župo in za posladek štruklje) za več kot sto oseb!

Po kosilu smo za mizami malo pokramljali, hitro pospravili in pripravili dvorano za popoldanski dvojni program.

Najprej so nam pripravili predstavitev Zgornjega Posočja od Trente do Mosta na Soči z besedilom Igralske skupine Drežnica, prepletenim z recitacijami (nepozabna recitacija Gregorčičeve »Soči« Mateje Černigoj Skočir), petjem (pod vodstvom Urške Kranjc), projekcijo fotografij naravnih in kulturnih znamenitosti Posočja (za tehnično opremo odgovorni Nevenka in Sara Rakušček), razlage Pusta v Drežnici

časa igrali in morali domov večerjat. Vsekakor so obljubili, da »jutri pa naprejo«!

Po igri smo še precej časa ostali v dvorani, se pogovarjali in tudi kakšno zapeli. Bila je res krasna nedelja.

Z Igralsko skupino Drežnica smo se znova srečali med tednom (v torek srečanje s Carapachayskim odrom, v sredo srečanje s pevskima zboroma iz Slovenske vasi in iz Carapachaya), spremili pa smo jih tudi malo po Buenos Airesu in okolici (ogled tanga, Tigre, Lujan).

Igralska skupina je gostovala tudi na Slovenski Pristavi in v Slovenski vasi, obakrat ob polni dvorani in odlični večerji na Pristavi in asadam v Slovenski vasi.

Turneje je bilo prehitro konec, v ponedeljek, 24. februarja, so se vrnili

domov. Zelo smo hvaležni Rini Berginc in vsej igralski skupini za tako enkratni program, s katerim so nas obiskali, razveselili in za deset dni preselili konček Slovenije med nas. Upamo, da je to šele začetek gostovanj in da se bomo kmalu znova srečali, tukaj ali v Drežnici!

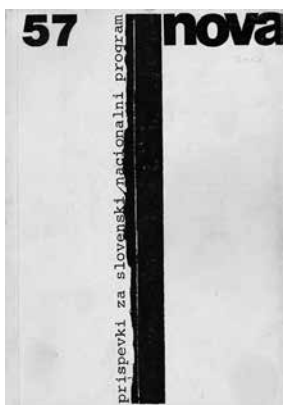
Vidite, kaj vse lahko povzroči eno elektronsko sporočilo (in odgovor nanj)?

JJ

Stečaj nove revije

Časopisno in založniško podjetje Nova revija je v stečaju. Predlog za stečaj je podala Davčna uprava RS (Durs). Po podatkih Dursa je bila na 25. januar družba Nova revija na seznamu podjetij, ki dolgujejo med 500.000 in milijon evrov davka. Družba je sicer zahtevala odložitev odločanja o predlogu za stečaj, a v roku ni predložila vse zahtevane dokumentacije, zato se je štel, da je insolventna.

Njena kriza se je začela s preureditvijo prostorov, za katere je najela bančni kredit. Ker ga ni mogla odplačati, so prostori prešli v last banke. Zadnja leta se tudi ni mogla prilagoditi zmanjšanju financiranja iz državnih fondov in se tako znašla v sedanjem stečaju.

Založba Nova revija je bila ustanovljena leta 1990. Nastala je iz istoimenske revije, ki jo je junija 1980 spodbudilo šest slovenskih razumnikov in podprlo 60 podpisnikov v časopisu Delo. Prva številka Nove revije je izšla maja 1982, založnica je bila Cankarjeva založba. V naslednjih letih je izšlo več posebnih števil revije, največji odmev je doživela slovit 57. številka, v kateri so bili objavljeni Prispevki za slovenski nacionalni program.

Založba je izdajala vrsto zbirk s področja leposlovja, humanistike in družboslovja, poleg omenjene istoimenske revije tudi več drugih, med njimi Ampak.

V spomin Božu Žužku

Spoznala sva se v Escobarju (1949-59), kjer sta z bratom Romanom zaključevala srednjo šolo. Šest Slovenčkov apostolinčkov nas je bilo v zavodu, poleg novincev in bogoslovcev: dva Žužka, dva Rodeta, Metod Mavrič in Tine Vrečar. Precej težko je bilo vživljanje v novi svet, brez znanja jezika!

Nato sva se srečavala v SKADu. Preko njega sem potem dobil službo v Lincolnu: dvanajst let sva bila kolega na Instituto del Profesorado »Nuestra Señora«. Obema so nama v tistih letih družini narasli do »familia numerosa«. Zelo smo se družili; otroci so doraščali skupaj, spletle so se trajne vezi.

Božo je bil zelo zaveden Slovenec in je bil tudi zelo soliden profesor zgodovine. Njegov konjiček je bil šah. Prav s tem se je zapisal v lincolnsko zgodovino, saj je prišel do naslova mojstra.

Bil je vesele narave, dobrodušen in radodaren, a kot profesor zelo zahteven. Njegovih izpitov so se učenci bali. To je bila zlata doba naših nadebudnih let.

Pred dvema letoma sta z Martho praznovala zlato poroko. Veliko se nas je nabralo na slavu: lepo je bilo. Božo je bil dober prijatelj in solidaren someščan ter globoko veren.

Marthi in družini ob težki izgubi izrekam iskreno sožalje.

Vinko Rode

Piri Reis, kartograf Sulejmana Veličastnega

V piranskem Pomorskem muzeju Sergej Mašera je na ogled razstava o turškem kartografu in admiralu iz 16. stoletja Piriju Reisu, ki je sestavil enega prvih zemljevidov sveta ter na zemljevidih Sredozemlja podrobno opisal tudi naše kraje.

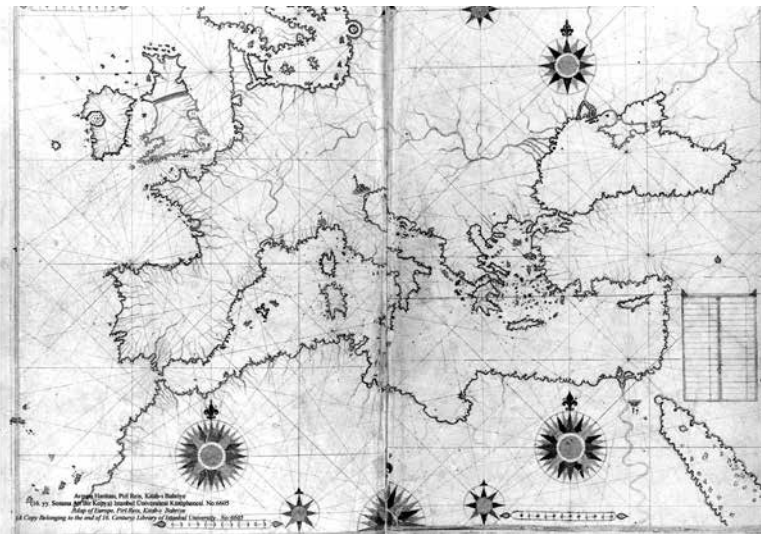
Piri Reis, s pravim imenom Hacı Ahmed Muhiddin Piri (Reis označuje vojaški čin), je bil otomanski admiral, geograf in kartograf, rojen med letoma 1465 in 1470, umrl leta 1553. Je avtor enega najstarejših obstoječih zemljevidov ameriške celine, zelo podrobno pa je opisal tudi obale Sredozemlja, je pojasnila turška veleposlanica v Sloveniji Serra Kaleli.

Piri Reis je slavo dosegel kot kartograf leta 1529, ko so v Istanbulu odkrili del njegovega prvega svetovnega zemljevida iz leta 1513. V njegovi Knjigi navigacije so zbrane podrobne informacije o navigaciji in v času nastanka zelo natančne karte z opisi pomembnih pristanišč in mest v Mediteranskem morju. V delu, ki velja za prvi pomorski vodič svojega časa, je kartograf podal tudi informacije o ljudeh in kulturah ter opisal mesta na današnji slovenski obali – Koper, Piran in Izolo, zato je tudi izbira Pirana za gostitelja razstave po mnenju turške veleposlanice zelo primerna.

Od kartografovih zemljevidov jih je ohranjenih približno tretjina. Ti prikazujejo zahodne obale Evrope in Severne Afrike, obalo Brazilije, številne otoke v Atlantskem oceanu, Japonsko. Zemljevide je risal na podlagi 20 tujih zemljevidov in kart, največ iz arabskih virov, pa tudi po indijskih zemljevidih, portugalskih in po Kolumbovem zemljevidu. Tako je oblikoval obširno in razumljivo podobo pozna-

nega sveta v svojem času. Zgodovinska pomembnost njegovega kartiranja leži v prikazu obsežnosti raziskovanja Novega sveta do leta 1510. Kot je pojasnil v knjigi, se je namesto za en zemljevid sveta odločil, da v knjigi zbere številne zemljevide in karte prav zato, ker en narisani zemljevid ne more obsežati toliko informacij in podrobnosti.

Poleg zemljevidov in navigacijskih kart knjiga vsebuje podrobne informacije o večjih zalivih, pristaniščih, ožinah, jezovih, rtih, otokih in polotokih ob Mediteranskem morju, prav tako opis tehnik navigacije in druge s tem povezane informacije – o astronomiji, o tipih neviht, o prebivalcih dežel in njihovi kulturi, risbe sloviti kipov in zgradb v mestih itd. Poseben poudarek je dal odkritjem Krištof Kolumb in Vasca de Game na njunih poteh v Indijo in druge predele Azije.

Spomini na dr. Janka Kralja (2)

Kako se je zaključil goriški obisk leta 1939?

Costitelji so nas peljali v Števerjan, da bi spoznali kulturni in družbeni utrip na Primorskem. Če se prav spominjam, smo bili gostje velike Štekarjeve kmetije. Gospodar nam je postregel z vinom in narezkom. V spominu mi je ostalo, kako je dvignil lupo in iz jame vzel vino, ki je bilo tam spravljeno. Pokazati so nam hoteli, kako poteka prikrito prosvetno delovanje na Goriškem. Iz različnih smeri so posamično prihajali pevci, ki so nam zapeli. Povedali so nam, kako pevski zbori kljub prepovedi še vedno delujejo.

Po tem obisku smo se akademiki razdelili v tri skupine po dva in dva ter se napotili v tri smeri po Primorski. Pot je bila vnaprej določena. Seznam z imeni krajev in župnikov, ki naj bi jih obiskali, sta nam že pri Zlatem jelenu posredovala Polde Kemperle in Janko Kralj. Že v Ljubljani so nam pred odhodom rekli, da če hočemo kaj izvedeti o Primorski,

je zato merodajen Janko Kralj in nanj naj se naslanjamo.

Po tem obisku se s Kraljem nista srečala vse do italijanske zasedbe Slovenije leta 1941?

Drži. Potem pa sva se od jeseni leta 1941 pa vse do njegovega umika v Rim po kapitulaciji Italije večkrat videvala. Po italijanski okupaciji leta 1941 sem namreč opustila s spletu okoliščin, ki sem jih že opisal v prejšnjih člankih v Novem glas, prejel prepustnico za potovanje iz Slovenije v Italijo. Ko so to zvedeli pri Slovenski legiji, ki je bila ilegalna organizacija katoliškega tabora, so me začeli pošiljati kot kurirja v Gorico k Janku Kralju. Nosil sem mu sporočila iz Ljubljane, ki jih je on nato po svojih zvezah posredoval v Vatikan, od koder so nato bila poslana v London do dr. Mihe Kreka, slovenskega ministra v jugoslovanski vladi v begunstvu. Te »goriške poti« so se nadaljevale do jeseni leta 1943. Omenim naj, da sta se Janko Kralj in Miha Krek poznala še iz

let, ko sta bila skupaj v Zagrebu, kjer je Kralj študiral pravo.

Kam ste nosili sporočila?

Na njegov dom v Drevoredu 20. septembra v Gorici, v stavbo, ki je sosednja hiša današnjega Kulturnega centra Lojze Bratuž. V isti stavbi je kasneje stanoval tudi odvetnik Avgust Sfiligoj. V Gorico sem prihajal z vlakom. Navadno sem poiskal Kemperla pri Zlatem jelenu, kjer je vsak dan kosil in ostajal več ur, tako da so vsi, ki so iskali stik z njim, vedeli, da ga lahko najdejo tam. Prihajali so kar nekateri in od vsepovsod z Goriškega. No, tudi jaz sem ga poiskal tam ter se z njim napotil do Kralja, ki sem mu prinašal sporočila iz Ljubljane. Ta so bila v glavnem ustna, to pa zato, ker je bilo na tak način manj tvegano, da bi mi kaj našli ob morebitni kontroli. Sporočila za Ljubljano pa mi je Kralj dajal včasih tudi pisna. Njegova sporočila sem nato oddajal v Rokodelskem domu v Komenskoga ulici v Ljubljani. Formalno je sicer tam bil urad dobrodelne orga-

nizacije, v resnici pa je bil sedež Slovenske legije. »Moja« zveza je bila ena od zvez med Slovensko legijo oz. SLS z Londonom.

Ali bi nam lahko predstavili kakšno tipično sporočilo, ki ste ga prenesli iz Ljubljane v Gorico?

Nemci so se za oskrbo fronte v južni Italiji posluževali železnice iz Avstrije preko Maribora in Ljubljane. Obveščevalec za zaveznike, ki je bil v službi na železniški postaji v Ljubljani, pisal se je Avsec, je za ta transport izvedel in obvestil Slovensko legijo, ki je sporočilo šifrirano poslala preko Gorice v London. Na podlagi tega obvestila so zavezniki letala transport prestregla in bombardirala na železniški postaji v Ravenni.

Ali ste v Gorico nosili sporočila le Kralju?

Da, hodil sem samo h Kralju in to samo na njegov dom. Enkrat sem tudi prespal pri njih, spominjam se, da sem njegovim otrokom včasih prinašal bombone, bil tudi na kosilu.

Večinoma pa sem se še isti dan vračal z vlakom v Ljubljano.

Tu bi rad nekaj pripomnil. Kraljeva hčerka Lučka v knjigi z naslovom Janko Kralj. Utišani in pozabljeni slovenski politik (Ljubljana 2008) teh mojih obiskov in mojega imena ne omenja, čeprav se jih je spominjala. V bistvu z dne 20. maja 2002 iz Buenos Airesa mi je takole pisala: »Pozno, a še vedno aktualno, Vam pišem v upanju, da mi čimprej odgovorite v zadevi, o kateri sva v Rimu govorila (na simpoziju v Sloveniku, ki je bil leta 2000 posvečen škofu Rožmanu, me je prosila, naj napišem spomine o njenem očetu op. p.). Podatki naj bodo točni, so pa važni, da se pošteno napiše o človeku, ki je toliko naredil za Primorsko, potem pa ... Prosim, ne odlašajte, ker pričakujem gradivo.« Obljubil sem ji, da bom napisal, sem pa odlašal in odlašal – iz lenobe. Tako je knjiga izšla brez mojih spominov na Janko Kralja.

(Dalje prihodnjič)

NOVICE IZ SLOVENIJE

NOVA NAMIZNA PONUDBA

V Ljubljani je najti zelo raznoliko jedilno ponudbo z vsega sveta. Največ je je iz azijske celine. Dosedanjim ameriškim predstavnikom mehiške in argentinske kuhinje se je konec prejšnjega leta pridružila brazilska *churrascaria*, znani Rodizio do Brasil. Nastanjen je v prostorih nekdanje stare gostilne Lovec na vogalu Prešernove ceste in Rimske ulice. Za razliko od restavracije Argentino ne streže »svojega« mesa, ampak ga pripelje iz Italije. V vinski ponudbi so vsakovrstna vina z vsega sveta, tudi iz Argentine.

OPTIMIZEM NIKOLI NE ŠKODUJE

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj je bistveno izboljšal napoved gospodarskih gibanj za letos. Če je jeseni napovedoval 0,8-odstotni padec bruto domačega proizvoda, zdaj pričakuje 0,5-odstotno rast. Rast naj bi se nadaljevala tudi v letih 2015 in 2016. A številne težave v slovenskem gospodarstvu ostajajo, na tveganja pa opozarjajo tudi gospodarstveniki. Obenem pa so ocenili, da takšna napoved prispeva k optimizmu.

PREPRODAJA MAMIL

Koprski kriminalisti so v sodelovanju z italijanskimi varnostnimi organi razkrili mednarodno kriminalno združbo, ki se je ukvarjala s tihotapstvom in preprodajo večjih količin kokaina. V okviru preiskave, ki se je začela lansko leto, so priprli skupno sedem oseb, vključno z 51-letnikom iz okolice Kopra, so sporočili s Policijske uprave Koper.

PLES V MASKAH

V SNG Opera in balet Ljubljana so premierno izvedli Verdijevo mojstrovino Ples v maskah v režiji Vinka Möderndorferja, ki so jo v ljubljanski operno-baletni hiši napovedali kot vrhunec letošnje sezone. Vlogo Riccarda poje Branko Robinšak, Renata Jože Vidic, Amelie Natalia Ushakova k. g., Ulrice Mirjam Kalin. V nekaterih predstavah nastopata tudi Ivan Andres Arnšek in Juan Vasle.

PO SVETU

NA KRIMU SO GLASOVALI

Na ukrajinskem polotoku Krim je milijon in pol prebivalcev na nedeljskem referendumu odločalo o priključitvi Rusiji. Priključitev je podprlo dobrih 96 odstotkov volivcev, kar je pričakovan izid. Krimski parlament je uradno že zaprosil Rusijo za vključitev v federacijo s statusom republike. Večina krimskih Tatarov je glasovanje bojkotirala. Večina ljudi, ki je glasovala za prehod pod okrilje Rusije, pa je prepričana, da se jim obeta boljše življenje. Z deklaracijo je krimski parlament nacionaliziral vse dozdašnje ukrajinsko premoženje na polotoku. Predsednik krimskega parlamenta Volodimir Konstantinov je napovedal, da bodo vse ukrajinske vojaške enote na polotoku razpuščene v sklopu nacionalizacije ukrajinskega premoženja. V dokumentu tudi piše, da od ponedeljka ukrajinski zakoni in odločitve, sprejete v Kijevu, na Krimu ne veljajo več. Rusija je medtem predlagala ustanovitev podporne skupine za rešitev ukrajinske krize, vendar je za to postavila par pogojev - Ukrajina bi morala uvesti federalno ureditev in sprejeti odcepitev Krima. Kot so pojasnili v Moskvi, bi morala nova ukrajinska ustava decentralizirati oblast in uvesti neposredne regionalne volitve. EU, ZDA in oblasti v Kijevu uradnega izida referenduma ne priznavajo.

POTRES

Čile je v nedeljo stresel potres z močjo 6,7. Središče je bilo približno 70 kilometrov severozahodno od mesta Ilike na severu države. Oblasti so preventivno odredile evakuacijo tamkajšnjega prebivalstva. O morebitnih žrtvah ali škodi ne poročajo.

IZGUBLJENO LETALO

Malezijske oblasti še vedno iščejo potniško letalo, ki je izginilo pred več kot tednom dni z 239-imi ljudmi na krovu. Potem ko so se pojavili sumi, da je bilo letalo na poti iz Kuala Lumpurja v Peking namerno preusmerjeno nazaj proti Maleziji in nato proti zahodu, so policisti preiskali domova obeh pilotov. Preiskavo so razširili še na kabinsko in letališko osebje ter na potnike.

TUDI SRBIJA JE VOLILA

V Srbiji so bile v nedeljo predčasne parlamentarne volitve. Kot kaže, je prepričljivo zmagala koalicija, zbrana okoli Srbske napredne stranke Aleksandra Vučića. Dobila je nekaj manj kot 50 odstotkov glasov, kar pomeni, da bo imela v 250-članski narodni skupščini 155 sedežev. Vučić se je državljanom zahvalil za veliko zaupanje, obljubil je, da bo nova vlada Srbije omogočila nova

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENCİ V ARGENTINI

Občni zbor SDO v Carapachayu. Na občnem zboru Slovenske dekliske organizacije v Carapachayu je bil izvoljen naslednji odbor: predsednica Anica Šenk, tajnica Rezka Prijatelj, blagajničarka Metka Pirc, referentka za šport in petje Cvetka Šenk in delegatinja Mojca Pirc.

Moronski odsek SFZ je imel 14. t. m. svoj redni mesečni sestanek. Otvoril in vodil ga je predsednik Ivo Majhen, ki je izročil vsem članom pozdrave Matjaža Kunčiča, ki je pred nekoliko dnevi odpotoval v Brazilijo na operacijo. Govoril je ing. Avgust Vivod o petroleju in petrolejski politiki v Argentini, Venezueli, Mehiki in Jugoslaviji. Fantje so pozorno sledili obširnemu in zanimivemu predavanju. Nato je podal lepo duhovno misel o resnosti postnega časa č. g. Jure Rode.

15 let slovenske skupnosti v Ramos Mejji. Koncem marca leta 1949 se je začela v Ramosu slovenska služba božja. Tako je zaživela slovenska skupnost v Ramos Mejji. Bila je to močna skupnost, saj ni bilo tedaj še nič v San Justu, ne v Moronu. Začela se je slovenska šola, začel pevski zbor. Velike ovire so se postavljale na pot pevskeму zboru, šoli, ki so jo metali ven zdaj iz ene zdaj iz druge hiše, dokler se ni za silo ustavila v slovenski hiši v sanatoriju. Prav te težave pa so dale skupnosti misliti na lasten dom. Slovenska skupnost v Ramosu se je občutno skrčila, ker so ljudje šli v svoje hiše v San Justu in Moronu. Pa kljub temu, kljub draginji ni odnehala, dokler ni svobodno zadihala v svojem »Slomškovem domu«, ki bo že to leto popolnoma plačan. Znamenje zdravja je to, znamenje požrtvovalnosti, trdnosti, narodne in katoliške zavesti.

Informativni sestanek v San Martinu, ki se je vršil v nedeljo, 15. marca, je pokazal, da je med članstvom mnogo zanimanja za probleme doma. Sestanka se je udeležilo nad 80 članov in članic in je bila mala dvorana zopet premajhna, da bi mogla sprejeti vse obiskovalce. Sestanek je začel predsednik Leopold Novak, ki je nanizal probleme doma, s katerimi naj se razpravlja na sestanku. Svoja poročila so nato podali tajnik Franc Zorko, blagajnik Gabrijel Potočnik, gospodar Karel Uršič in kulturni referent Ivan Petkovšek.

Osebnе novice. Družinska sreča: V družini Darka Šušteršiča in ge. Elbe se je 11. februarja rodil sinček. Iskreno čestitamo.

V cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejji je bila krščena Ana Marija Boh, hčerka Vinkota in ge. Vere, roj. Reja. Za botra sta bila Celesta Čaprež in Janez Boh. Krstitelj pa g. Janko Mernik. Čestitamo!

(Svobodna Slovenija, 19. marca 1964 – št. 12)

delovna mesta, dejal pa je tudi, da je SNS pripravljena na koalicijsko vlado. Drugo uvrščena stranka socialistov premierja Ivice Dačića je dobila 14,5 odstotka glasov oziroma 50 poslanskih mest v novi skupščini. V parlament so se uvrstili le še Nova demokratska stranka Borisa Tadića in Demokratska stranka Dragana Dilasa s 16 mandati.

DRUGI KROG

Na Slovaškem so volivci v soboto izbirali predsednika države. Nihče od 14-ih kandidatov ni dobil 50-odstotne podpore, zato bo 29. marca sledil drugi krog. Takrat se bosta za položaj potegovala zdajšnji premier Robert Fico, ki je prejel 28 odstotkov glasov, ter nestrankarski kandidat in filantrop Andrej Kiska, ki je prejel 24 odstotkov glasov.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. **Za Društvo ZS:** Franci Žnidar / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Urška Makovec, Nadica Kopač Grohar, Jožejka Debeljak Žakelj, Jože Jan, in Vinko Rode.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

CULTURA Y RELIGIÓN

Ana Škulj presentó en el Congreso Mundial Esloveno su tesis sobre la inculturación religiosa de los eslovenos en Buenos Aires. Ella es catequista en Škocjan, donde el párroco es el Dr. Edo Škulj. El director de la tesis fue el Dr. Metod Benedit. En su trabajo presenta una visión general de la historia de los refugiados (desde su ida de la patria hasta la fundación de los Centros). Luego desarrolla los conceptos teóricos para finalmente describir lo que define como un diálogo entre la religión y la/las cultura/s. De todo el material que obtuvo se evidencia que la religión de los eslovenos en Bs. As. está ligada con la cultura eslovena y concluye que la inculturación no se terminó, sino que poco a poco se incluye en las celebraciones populares y festejos del medio en el que está inserta. (Pág. 2)

NUEVO OBISPO

El pasado 10 de marzo asumió el nuevo obispo de Santiago del Estero, Mons. Vinko Bokalič. Un gran número de fieles se acercó a la catedral para participar de la ceremonia presidida por el cardenal Mario Polí. Antes de la misa se realizó una procesión por las calles de la capital santiagueña. Entre los obispos y sacerdotes presentes, estuvieron cuatro de origen esloveno - el obispo de Catamarca Lojze Urbanč, el sacerdote de Tucumán Lojze Urbanč, Mons. Mirko Grbec de Lomas de Zamora y el párroco de Lanús Jože Bokalič. De la solemnidad participaron también amigos y familiares del nuevo obispo que tras la misa y los saludos se acercaron al altar y cantaron una canción a María. (Pág. 3)

EL TEATRO DE VISITA

Hace tiempo atrás el grupo de teatro de Carapachay se contactó con su par Drežnica, solicitando algunos textos dramáticos para poder representarlos. Rina Berginc, la responsable del grupo, respondió y a partir de allí el intercambio dio sus frutos. Del 13 al 24 de febrero de 2014 el grupo Drežnica (11 miembros) estuvo de visita en Buenos Aires. Su primera presentación fue en el centro esloveno de Carapachay con un programa muy interesante y variado. Mostraron cómo hacer algunas de sus comidas típicas e incluso prepararon el almuerzo para más de un centenar de personas. Más tarde presentaron su lugar de origen, a través de la palabra, el canto y las imágenes. Tras un breve descanso llegó el tiempo de la obra teatral y los agradecimientos. El grupo también actuó en el centro esloveno de Pristava y de Lanús. En ambas oportunidades a sala llena. (Pág. 3)

IDIOMA ESLOVENO EN LA UBA

En marzo de 2014 nuevamente se abrirá la inscripción para el curso de idioma esloveno en la Facultad de Filosofía y Letras de la UBA. El idioma esloveno se enseñará en 6 niveles en grupos de 20 alumnos máximo. El curso es anual y gratuito (los alumnos tendrán que abonar para el material de estudio), destinado a todos a los que les interesa saber más de la cultura eslovena y aprender un idioma con un poco más de 2 millones de hablantes. Su nueva profesora es Tjaša Lorbek, Licenciada en Lengua Eslovena con Literatura y Traducción e interpretación en inglés. La INSCRIPCIÓN se realiza entre el 25/03 al 30/03 en Secretaría de Extensión Universitaria y Bienestar Estudiantil – <http://seube.filo.uba.ar> > Idiomas. El curso comenzará a partir del 31/03/2014. HORARIOS: Esloveno 1: jueves, 20.30–22.00, aula 5; Esloveno 2: lunes, 17.00–18.30, aula 5; Esloveno 3: viernes, 19.00–20.30, aula 136; Esloveno 4: miércoles, 19.00–20.30, aula 5; Esloveno 5: jueves, 18.45–20.15, aula 5; Esloveno 6: jueves, 17.00–18.30, aula 5. Los alumnos sin conocimientos previos del idioma se inscribirán en el nivel inicial. Los alumnos que el año pasado asistieron al curso y cumplieron con todos los requisitos se inscribirán en el nivel correspondiente. Los alumnos que se están inscribiendo en el curso por la primera vez y tienen conocimientos de esloveno tendrán que mandar un mail a tjasa.lorbek@gmail.com para hacer el examen de nivel antes de inscribirse.

Naročnina Svobodne Slovenije: Zaradi rastočih stroškov in razumljivih ekonomskih težav, še nismo uspeli določiti naročnine za leto 2014. Kakor hitro se bomo s tiskarno dogovorili o predračunu, in videli povišice poštne, bomo objavili cene posameznih kategorij. Medtem pa prosimo naše zveste naročnike, da plačajo »na račun«, kar bodo potem dopolnili. Možno je tudi plačevanje v obrokih. Hvala za razumevanje! Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek - odvetniki

Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Laval 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - SSucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso /1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

Apetit od torka do vključno sobote od 19. ure

naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rodé

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

DARUJTE
V
TISKOVNI
SKLAD!OSEBNE
NOVICE

Družinska sreča

V Sloveniji sta se rodila dvojčka **Gabriel** in **Matías Sánchez**. Srečna starša sta Kaja Mihelčič in Gabriel Sánchez Črnak. **Čestitamo vsej družini!**

Umrla je

V Ramos Mejii **Julka Vidmar roj. Bohinc** (87). **Naj počiva v miru!**

DAROVALI
SO

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: N.N., Hurlingham \$ 100.-; N.N., San Justo \$ 400.-; A.S., Ramos Mejía, \$ 200.-; Vera Žnidar ob smrti Julke Žerovnik roj. Fajdiga \$ 300.-. **Darovalcem Bog povrni!**

OBVESTILA

ČETRTEK, 20. marca:
Z.S.M.Ž., San Martin
vabi na začetni sestanek v Domu ob 16. uri. Vsi lepo vabljeni!

SOBOTA, 22. marca:
Vpisovanje in začetek
v osnovnošolskih tečajih.
Redni pouk na

Srednješolskem tečaju
RMB v Slovenski hiši.

SOBOTA, 29. marca:
Mladi stik vabi na
srečanje od 14. do 19. ure.

NEDELJA, 30. marca:
V Našem domu v San
Justo občni zbor.

Elektronski naslov

Pri Svobodni Sloveniji imamo rastoče težave z elektronskim naslovom strežnika »sinectis«. Zato prosimo, da nam do nadaljnjega sporočila in gradivo dostavljate na naslov:
esloveniau@gmail.com

Uradne ure za stranke
v Slovenski hiši
(atención al público)

V pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) bomo v poletnih mesecih na razpolago rojakom:
ponedeljek, sredo in petek, od 12. do 18. ure.
Hvala za razumevanje!

SLOVENCİ IN ŠPORT

BRONASTE MEDALJE

Nemški smučarski skakalec Severin Freund je na svetovnem prvenstvu v poletih v češkem Harrachovu osvojil naslov svetovnega prvaka. Srebro je pripadlo Norvežanu Andersu Bardalu, bron pa slovenskemu šampionu Petru Prevču.

Slovenski telovadec Mitja Petkovšek je na tekmi

svetovnega pokala v Cottbusu na bradlji osvojil tretje mesto. Zmagal je Japonec Koji Uemacu.

Slovenska rekorderka v metu kopja Martina Ratej (foto) je na 14. evropskem zimskem pokalu v metih v Leirii na Portugalskem zasedla tretje mesto z metom 59,57 metra. Barbara Špiler, slovenska rekorderka v metu kladiva, pa je bila tretja med mlajšimi člani do 23 let. Orodje je vrgla 67,12 metra.

Martina Ratej

UKLEŠČENI ŽIVEC

Slovenski teniški igralec Blaž Kavčič bo moral zaradi ukleščenega živca na operacijo levega stopala. Nenadna bolečina v stopalu, ki se je pojavila na februarškem turnirju v Dubaju, kljub številnim terapijam in drugim ukrepom ni izginila, tako da se je Ljubljčan odločil za operativni poseg.

NAJBOLJŠI V SREDNJI EVROPI

Odbojkarji ACH Volleyja so osvojili prvo letošnjo lovoriko. Še šestič so postali prvaki srednjeevropske lige, potem ko so na zaključnem turnirju v Pliberku prekrizali račune gostiteljem, igralcem Posojilnice Doba, v finalu so jih v ponovitvi lanskega finala iz Bratislave z zanesljivo igro in lažje od pričakovanih premagali s 3:0 (22, 17, 15).

Tečaj slovenščine 2014

Veleposlaništvo RS v Buenos Airesu nam je posredovalo obvestilo, ki ga v celoti objavimo:

Marca 2014 se bo ponovno možno vpisati na tečaj slovenščine na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu. Tečaj se izvaja na 6 ravneh v skupinah do 20 učencev. Tečaj poteka vsako leto in je brezplačen (učenci plačajo le študijsko gradivo). Namenjen je vsem, ki bi radi izvedeli več o slovenski kulturi in se naučili jezika z malo več kot 2 milijonoma govorcev. Vaša nova profesorica je Tjaša Lorbek, diplomirana profesorica slovenščine ter prevajalka in tolmačka za angleški jezik.

VPIS: 25. 3. 2014 – 30. 3. 2014 (Secretaría de Extensión Universitaria y Bienestar Estudiantil - <http://seube.filo.uba.ar/> / Idiomas)

ZAČETEK: 31. 3. 2014

URNIK:

Slovenščina 1: četrtek, 20.30-22.00, učilnica 5
Slovenščina 2: ponedeljek, 17.00-18.30, učilnica 5
Slovenščina 3: petek, 19.00-20.30, učilnica 136
Slovenščina 4: sredo, 19.00-20.30, učilnica 5
Slovenščina 5: četrtek, 18.45-20.15, učilnica 5
Slovenščina 6: četrtek, 17.00-18.30, učilnica 5

Učenci brez predznanja slovenščine se naj vpišejo v začetno raven. Učenci, ki so lani uspešno zaključili tečaj, se naj vpišejo v ustrezno naslednjo raven. Učenci, ki se v tečaj vpisujejo prvič in imajo predznanje slovenščine, naj predhodno pošljejo elektronsko pošto na tjasa.lorbek@gmail.com za uvrstitveni test.

V primeru kakršnih koli vprašanj lahko brez oklevanja pišete profesorici:

Tjaša Lorbek
Profesorica slovenščine na UBA
tjasa.lorbek@gmail.com

CONVOCATORIA
CENTRO ESLOVENO NAS DOM ASOCIACION CIVIL
MATRICULA Nº 30230

Domicilio legal: Hipólito Irigoyen Nº2756 – San Justo – La Matanza

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria para el día **30 de Marzo de 2014** a las **09:00 hs.**, en su sede social de calle Hipólito Irigoyen 2756 de San Justo, Partido de La Matanza, Provincia de Buenos Aires.

ORDEN DEL DIA

1. Designación de dos asociados para suscribir el Acta de Asamblea, conforme al Estatuto Social.
2. Elección de dos asociados para el escrutinio de votos.
3. Consideración de Memoria, Inventario, Balance general, Estado, Anexos e Informe del Síndico correspondiente al 9º ejercicio económico cerrado al 31 de Diciembre de 2013.
4. Elección de dos asociados para consejeros titulares por el término de tres años.
5. Elección de cinco asociados para consejeros suplentes por el término de un año.
6. Elección de Síndico titular y Síndico suplente por el término de un año.

Buenos Aires, 28 de Febrero de 2014

CONSEJO DE ADMINISTRACION

VERONICA EMILIA MALOVRH
Secretaria

MARÍA MALAVASIC CASSULLO
Presidente

CONVOCATORIA
SOCIEDAD COOPERATIVA NUESTRO HOGAR LTDA.
MATRICULA Nº 3939

Domicilio legal: Tucumán 1429-9º "A" – 1050 Capital Federal

De conformidad con lo previsto por el Estatuto Social y atento lo normado por el art. 47 y ccdtes. de la ley Nº 20.337, convócase a los asociados a la Asamblea General Ordinaria para el día **30 de Marzo de 2014** a las **09.00 hs.**, en su sede social de calle Hipólito Irigoyen 2756 de San Justo, Partido de La Matanza, Provincia de Buenos Aires.

ORDEN DEL DIA

1. Designación de dos asociados para suscribir el Acta de Asamblea, conforme al Estatuto Social.
2. Elección de dos asociados para el escrutinio de votos.
3. Consideración de Memoria, Inventario, Balance general, Estado, Anexos e Informe del Síndico correspondiente al 57º ejercicio económico cerrado al 31 de Diciembre de 2013.
4. Elección de dos asociados para consejeros titulares por el término de tres años.
5. Elección de cinco asociados para consejeros suplentes por el término de un año.
6. Elección de Síndico titular y Síndico suplente por el término de un año.

Buenos Aires, 28 de Febrero de 2014

CONSEJO DE ADMINISTRACION

VERONICA EMILIA MALOVRH
Secretaria

MARÍA MALAVASIC CASSULLO
Presidente